

**FOLKE
TEATRET**

Teatret st.tv

NATTEN ER LAVET AF GLAS

Om venskaber, rygter og digitale krænkelser

UNDERVISNINGSMATERIALE

(DANSK, DRAMA & SAMFUNDSFAG)

INDHOLD

TEATRET FARVER TILVÆRELSEN	3
OM FORESTILLINGEN	4
TIL LÆREREN – SÅDAN BRUGER DU MATERIALET	5
DRAMATIKERENS TANKER OM FORESTILLINGEN: INTERVIEW MED BETINA GROVE	6
FØR FORESTILLINGEN	7
REFLEKTION	7
OPGAVE: Hvem er du, når andre fortæller historien om dig? ..	7
OPGAVE: Dilemmaanalyse - Hvem er ansvarlig?	8
ØVELSER PÅ GULV	10
ØVELSE: Samme ord, forskellige fortællinger	11
ØVELSE: Historier i perspektiv	12
ØVELSE: Fællesskabets regler	13
I TEATRET	14
PRAKTISK INFORMATION OM JERES TEATERBESØG	14
OPGAVE: Observationsfokus	15
EFTER FORESTILLINGEN	16
REFLEKTION	16
OPGAVE: Forestillingen på fem linjer	16
ANALYSE	17
OPGAVE: Historien set fra forskellige perspektiver	17
OPGAVE: Hvem har ansvaret i forestillingen?	18
OPGAVE: Karakterer, relationer og temaer	19
ØVELSER PÅ GULV	20
OPGAVE: Samme situation, forskellige perspektiver	20
SKRIFTLIGHED	21
OPGAVE: Vælg en genre	21
PERSPEKTIVERING	22
OPGAVE: Forestillingen i perspektiv	23
KILDELISTE	24

ELEVARK

A	Hvem er du, når andre fortæller historien om dig?...	25
B	Hvem er ansvarlig? – Case 1	26
C	Hvem er ansvarlig? – Case 2	27
D	Hvem er ansvarlig? – Case 3	28
E	Hvem er ansvarlig? – Case 4	29
F	Replikark	30
G	Observationsfokus	31
H	Forestillingen på fem linjer	32
I	Historien set fra forskellige perspektiver	33
J	Hvem har ansvaret i forestillingen?	34
K	En karakter i centrum	35
L	Debatindlæg	36
M	Dagbogsindlæg	37
N	Brevet	38
O	Teateranmeldelse	39
P	Pigen på billedet	40
Q	Podcast - Fortællinger i den digitale tidsalder	41
R	Dokumentar/Reportage – Fællesskaber og tilhørsforhold	42
S	En fortælling med mange perspektiver	43

UDTRÆK AF MANUS	44
------------------------------	-----------

TEATRET FARVER TILVÆRELSEN

Når eleverne træder ind i teaterrummet, møder de en kunstart, hvor oplevelse, sanser og refleksion smelter sammen. Vi har bestræbt os på at præsentere nogle af de mest interessante scenekunstopplevelser for børn og unge, der produceres i Danmark netop nu. Forestillinger, som kan engagere, udfordre og skabe nye perspektiver på verden og de mennesker, vi deler den med.

Teatret er en kunstart, hvor alle sanser bringes i spil. Publikum er ikke passive iagttagere, men aktive medspillere i det rum, der opstår mellem scene og sal. Her kan eleverne opleve, hvordan stemninger, relationer og betydninger ikke kun formidles gennem ord, men også gennem krop, rum, lys, lyd og nærvær.

En enkelt teateroplevelse kan ikke indfange scenekunstens mangfoldighed. Derfor er det væsentligt, at eleverne møder forskellige former for teater, så de gradvist udvikler deres æstetiske forståelse og udvider deres kulturelle horisont. Teatret kan både bekræfte, udfordre og forstyrre deres vante måder at opleve og fortolke verden på.

At gå i teatret er samtidig en social og forpligtende situation. Forestillingen er levende og opstår i mødet mellem skuespillere og publikum – og derfor er hver opførelse unik. Eleverne er ikke usynlige, men en del af det fællesskab, som forestillingen udfolder sig i.

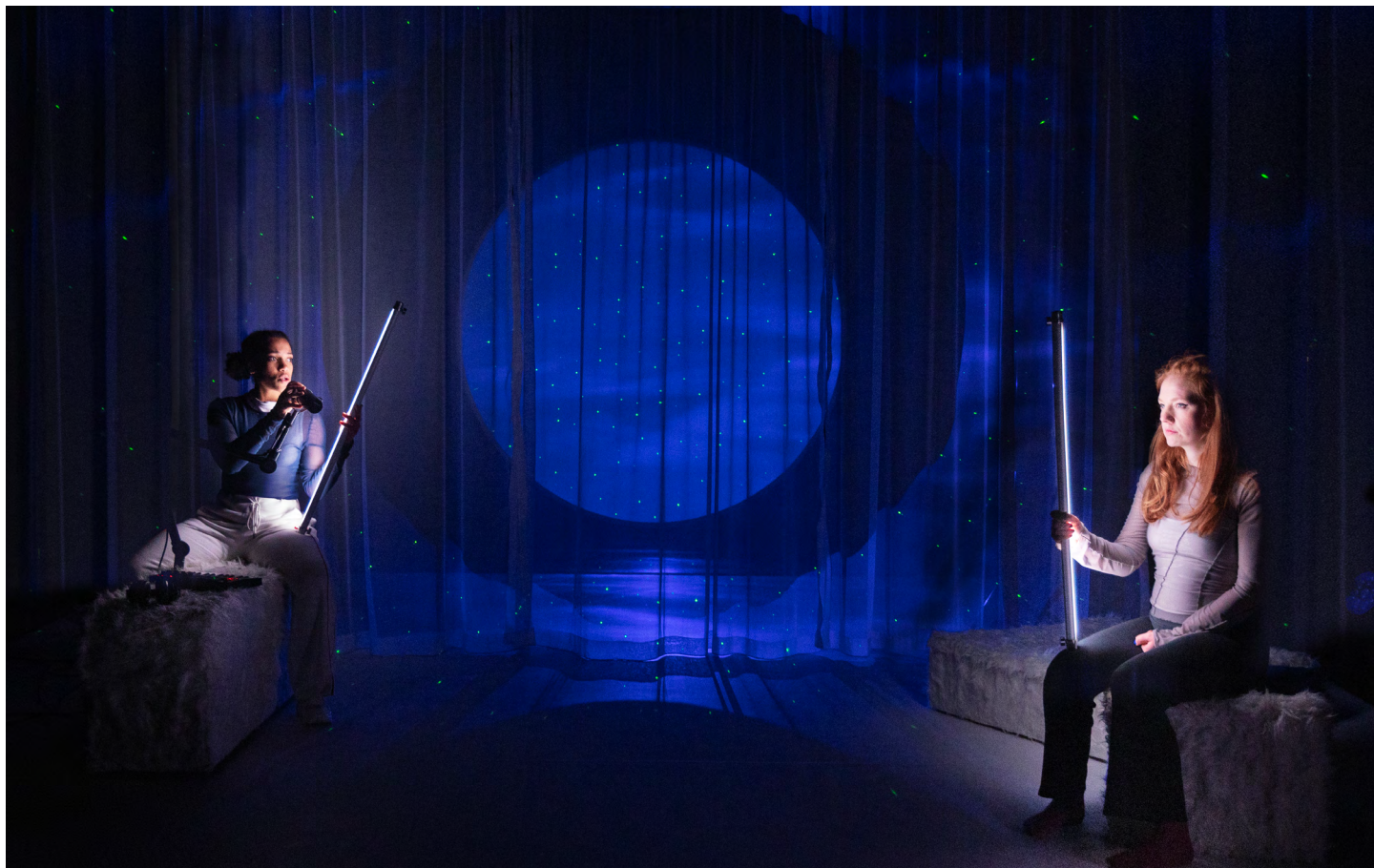

I teatret kan eleverne blive berørt, provokeret, underholdt og udfordret. De kan grine, undres og lade sig rive med – men også reflektere over sig selv, hinanden og det samfund, de er en del af. På den måde kan teateroplevelsen være med til at nuancere deres forståelse af både menneskelige relationer og større tematikker.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at en teateroplevelse ikke nødvendigvis skal opleves som “god” eller umiddelbart vellykket. Eleverne behøver ikke at kunne lide forestillingen. Gennem arbejdet med materialet før og efter besøget får de imidlertid redskaber til at undersøge deres egen oplevelse og sætte ord på den. Dermed kan de udvikle en fagligt funderet argumentation for, hvorfor forestillingen virkede – eller ikke virkede – for dem.

Teatret skaber oplevelser, der ikke kan genskabes andre steder. Derfor ser vi frem til at dele denne forestilling med jer.

FOLKETEATRET

OM FORESTILLINGEN

NATTEN ER LAVET AF GLAS er en ungdomsforestilling af dramatikere og instruktør Betina Grove.

Vi møder Naja midt i en periode af livet, hvor venskaber, forelskelser og fællesskaber fylder meget. Efter en fest begynder rygter og fortællinger at sprede sig, og det, som først virker som små hændelser og tilfældigheder, vokser gradvist til noget, der får stor betydning for både relationer og selvforståelse.

Forestillingen bevæger sig mellem forskellige tider, perspektiver og fortælleformer og skildrer et ungdomsunivers, hvor ingen oplever den samme historie på helt samme måde. Med to skuespillere, musik, lyd og fortælling udfoldes en historie om mennesker, der forsøger at finde hoved og hale i det, der er sket, og forstå deres egen rolle i det.

NATTEN ER LAVET AF GLAS giver publikum indblik i et genkendeligt ungdomsliv, hvor fællesskaber kan være både inkluderende og sårbare, og hvor fortællinger kan få deres eget liv.

PRODUCENT: Teatret st.tv.

INSTRUKTØR OG DRAMATIKER: Betina Grove

KOMPONIST OG LYDDESIGNER: Kirstine Stubbe Teglbjærg

**SCENOGRAFI OG
KOSTUMEDESIGNER:** Cæcilie Schjødt Tørnsø

LYSDESIGNER: Flora Brandt

LYDTEKNIKER OG AFVIKLER: Oliver Svensson

BYGGER: Mariana Cara D'Anjo og
Ollerup Maskinfabrik A/S

MEDVIRKENDE: Siff Vintersol og
Anna Hawa Kamuk Mnasi

TIL LÆREREN – SÅDAN BRUGER DU MATERIALET

Selve det at gå i teatret, elevernes for forståelse, tidligere teateroplevelser og alt det, der ligger rundt om forestillingen, spiller en vigtig rolle for udbyttet af oplevelsen. Dette materiale tager afsæt i en æstetisk læringstilgang, hvor elevernes møde med forestillingen ses som en proces, der begynder før teaterbesøget og fortsætter efter forestillingen.

Materialet er derfor opdelt i aktiviteter **før, under og efter** forestillingen. Før forestillingen inviteres eleverne til at undersøge spørgsmål om fællesskaber, identitet, fortællinger og ansvar. Formålet er ikke at forklare forestillingen på forhånd, men at skabe nysgerrighed og give eleverne et sprog for nogle af de problemstillinger, de møder i forestillingen.

Under forestillingen opfordres eleverne til at være opmærksomme på relationer, fællesskaber og de situationer, hvor ansvar og perspektiver bliver uklare. Fokus er på oplevelsen, og observationsopgaverne er derfor tænkt som støttepunkter frem for analyseopgaver.

Efter forestillingen lægger materialet op til refleksion, samtale, analyse og skriftligt arbejde. Eleverne får mulighed for at undersøge karakterernes relationer, de fortællinger der opstår om mennesker, og de gråzoner der kan opstå, når ansvar, loyalitet og fællesskab sættes på spil.

Materialet indeholder forslag til analyse, fortolkning, perspektivering og skriftlige opgaver samt aktiviteter, der giver eleverne mulighed for at arbejde med perspektivskifte og refleksion. Øvelserne kan anvendes samlet eller enkeltvis, alt efter klassens niveau, de faglige mål og den tid, der er til rådighed.

NATTEN ER LAVET AF GLAS kredser om temaer som identitet, fællesskab, rygter, ansvar, sprog og tilhørsforhold. Materialets øvelser er udviklet med henblik på at understøtte både den æstetiske oplevelse og det faglige arbejde med forestillingen i danskundervisningen.

Vi håber, at materialet kan inspirere til gode samtaler, nye perspektiver og en stærk teateroplevelse.

Rigtig god fornøjelse!

DRAMATIKERENS TANKER OM FORESTILLINGEN:

INTERVIEW MED BETINA GROVE

Hvorfor fik du lyst til at skrive NATTEN ER LAVET AF GLAS? Hvad var det ved denne historie eller disse karakterer, der optog dig?

Jeg er nysgerrig på gråzoner. I NATTEN ER LAVET AF GLAS er det gråzonerne i digitale krænkelser der vækker min uro. Ikke sensationelle historier fra SoMe sladderspalter som er klart over strengen og let kan dømmes ude. Jeg keder mig når kunst bliver enten eller, sort/hvid og binær. Jeg får teflonhud af skarpt skårede universer med forsimplede karakterer – gode, onde, offer, krænker ... gaaab! Men gråzoner. Sammensatte og komplekse unge mennesker, lige på vippen og ikke direkte ulovligt, noget jeg kan genkende mig selv lidt for godt i ... det virker som små dryp af krystal der skærer sig ind min hud og gnider ubehag i mine åbne sår.

Hvorfor synes du, at denne fortælling er vigtig at fortælle netop nu? Er der særlige problemstillinger eller spørgsmål i forestillingen, som du håber, publikum vil tage med sig videre?

Hvis du spørger du mig om ikke vi har hørt nok? Der findes så rigeligt om digitale krænkelser - film, teater, bøger, podcasts you name it ... Så svarer jeg, at så længe der findes så rigeligt af digitale krænkelser har vi aldrig hørt nok.

Du har både skrevet og instrueret forestillingen. Hvordan har det været at gå fra manuskript til scene? Var der noget, der ændrede sig undervejs i arbejdet med forestillingen?

Det er vidt forskellige øjne, der ser. Når jeg skriver, er jeg igang med at udvikle en verden med sin forestillingsevne. Jeg ser verdenen for mig og udforsker den inde i hovedet. Jeg bruger tid på at beskrive detaljer og hele scener, som i sidste ende ikke kommer med i historien, men som jeg som dramatiker har behov for at kende. Karakterernes forhistorier og relationer for eksempel. Samtidig forholder jeg mig til en overordnet model for værket for at få struktur. I NATTEN ER LAVET AF GLAS anvendte jeg berettermodellen.

Når jeg instruerer er der meget mere end teksten som spiller ind. Lyd, lys, skuespillerens måder at byde ind i teksten på. Alt sammen noget der ændrer tonen og forståelsen af det skrevne manus. Derfor er det vigtigt, at jeg slipper dramatikerens ejerskab og tillader at det først er nu værket bringes til live. Jeg er en meget lyttende instruktør. Jeg forstår gennem det der opstår i samarbejdet på gulvet mellem alle kunstnere.

Forestillingen bæres af to skuespillere, som spiller mange forskellige roller og perspektiver. Hvordan arbejdede I med karaktererne under prøverne?

Vi arbejder med flere lag. De to hovedroller, Naja og Caro, er sig selv i realtid (podcast tid), men de gengiver alle karakterne, inkl. sig selv, når de fortæller om det der skete. Det giver en frihed til, at Naja og Caro fortolker når de genfortæller. Fx. fortolker hvordan pigerne til festen var, eller frihed til at lade Jonas være en jakke og Rasmus en kasket.

Hvad håber du, at unge publikummer taler om, når de går ud af teatret efter forestillingen?

Jeg håber, de både har været underholdt, er blevet rørt og at stykket giver anledning til, at de snakker sammen om deres egne holdninger til og oplevelser med grænser i gråzoner - både de digitale og dem IRL.

REFLEKTION

I arbejdet med scenekunst undersøger skuespillere og instruktører menneskers handlinger, valg og relationer. En vigtig del af det sceniske arbejde handler om at forsøge at forstå verden gennem andres øjne. Når skuespillere arbejder med en rolle, undersøger de ikke blot, hvad karakteren gør, men også hvorfor karakteren handler, tænker og oplever verden, som den gør. Gennem arbejdet med andre menneskers historier undersøger de samtidig deres egne forestillinger, erfaringer og perspektiver.

I NATTEN ER LAVET AF GLAS fortælles historien gennem forskellige stemmer, perspektiver og genfortællinger. Publikum møder ikke nødvendigvis én sand version af begivenhederne,

men flere fortællinger om det samme forløb. Undervejs bliver det tydeligt, at mennesker kan opleve, huske og forstå den samme situation forskelligt, og at fortællinger om mennesker ofte påvirkes af relationer, fællesskaber og personlige erfaringer.

De følgende øvelser tager afsæt i den måde, scenekunst arbejder på. Gennem refleksion, samtale og dramaarbejde undersøger eleverne fortællinger, perspektiver og fællesskaber samt de gråzoner, der kan opstå, når mennesker oplever den samme virkelighed forskelligt. Formålet er ikke at finde de rigtige svar, men at skabe nysgerrighed over for forskellige forståelser af mennesker, relationer og situationer.

Opgave

HVEM ER DU, NÅR ANDRE FORTÆLLER HISTORIEN OM DIG? (Elevark A – s. 25)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 30-45 minutter

Arbejdsform: Klasseøvelse, gruppearbejde og fælles refleksion

Fokus: Fællesskaber, normer, tilhørsforhold og uskrevne regler

Formål: At undersøge, hvordan normer og uskrevne regler påvirker følelsen af at høre til i et fællesskab, og hvordan forskellige mennesker kan opleve det samme fællesskab forskelligt.

Del 1: En hændelse

Eleverne præsenteres for en kort situation, hvor en elevs handlinger kan fortolkes på forskellige måder:

Emma kommer for sent til skole og sætter sig bagerst i klassen. Hun siger ikke meget i løbet af dagen og går hurtigt hjem efter sidste time.

Del 2: Tre fortællere

I grupper undersøger eleverne, hvordan forståelsen af en person ændrer sig afhængigt af, hvem der fortæller historien. Med udgangspunkt i situationen beskriver de Emma ud fra tre forskellige perspektiver: en ven, en lærer og en der ikke kan lide Emma.

Til hvert perspektiv formulerer eleverne 3-4 sætninger om Emma.

Fælles refleksion

Opgaven afsluttes med en fælles samtale i klassen om fortællerens betydning og om, hvordan vi danner os billeder af andre mennesker. Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Kan flere forskellige fortællinger være sande samtidig?
- Hvor meget ved vi egentlig om et menneske?
- Hvilken betydning har den, der fortæller historien?

DILEMMAANALYSE - HVEM ER ANSVARLIG? (Elevark B;C; D; E – s. 26 – 29)

Fag: Dansk / Drama (25 min)

Tidsforbrug: 45-60 minutter

Arbejdsform: Gruppearbejde og klasses Diskussion.

Fokus: Ansvar, perspektiver, relationer og fortolkning

Formål: At undersøge, hvordan ansvar kan fordeles forskelligt afhængigt af perspektiv, og hvordan relationer, handlinger og manglende handlinger kan påvirke vores vurdering af en situation.

DEL 1:

Hvad er ansvar?

Opgaven indledes med en fælles samtale om begrebet ansvar. Samtalen tager udgangspunkt i elevernes egne erfaringer og forståelser af, hvad det vil sige at have ansvar i en situation.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad betyder det at have ansvar?
- Kan flere mennesker have ansvar i den samme situation?
- Er der forskel på at gøre noget og lade være med at gøre noget?

DEL 2:

Cases om ansvar, fællesskab og fortællinger

Med udgangspunkt i en af elevarkets cases undersøger eleverne i grupper, hvordan ansvar kan forstås og fordeles forskelligt afhængigt af perspektiv. Undervejs analyserer de situationen og diskuterer de involverede personers roller, relationer og handlemuligheder.

Grupperne samler undervejs deres vigtigste observationer og refleksioner.

DEL 3:

Del jeres perspektiver

Grupperne præsenterer deres case og de overvejelser, de har gjort sig under analysen. På tværs af klassens cases undersøger eleverne, hvordan forskellige fortolkninger kan føre til forskellige vurderinger af ansvar.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Var de forskellige gruppers fortolkninger ens?
- Hvor opstod der uenighed?
- Hvilke spørgsmål var sværest at besvare?
- Hvorfor kan ansvar være svært at placere?
- Hvad betyder fællesskabet i de forskellige cases?

Afsluttende refleksion

Opgaven afsluttes med en fælles refleksion over komplekse situationer og de fortællinger, der er med til at forme vores forståelse af dem.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad gør nogle situationer mere komplekse end andre?
- Hvorfor er mennesker ikke altid enige om, hvad der er sket?
- Kan flere mennesker have ansvar på forskellige måder?
- Hvilken rolle spiller fortællinger, relationer og fællesskaber, når vi forsøger at forstå en situation?

Se cases på næste side

*Fortsat fra side 8: Dilemmaanalyse – Hvem er ansvarlig?
(Elevark B; C; D; E – s. 26 – 29)*

CASES

CASE 1

Historien, alle fortæller ELEVARK B

Efter en fest begynder en historie om Maja at sprede sig på skolen. Nogle fortæller videre, hvad de har hørt, andre følger nye detaljer til. Ingen ved længere helt, hvad der er sket. Alma siger ikke noget, selvom hun er utilpas ved det, hun læser i en gruppechat. Jonas er i tvivl om, hvor meget af historien der passer. Maja opdager, at andre elever taler om hende.

CASE 2

Da ingen sagte noget ELEVARK C

Efter en fremlæggelse begynder flere elever at gøre grin med en formulering, Lukas brugte i timen. Lukas griner selv med i starten, men joken bliver ved med at dukke op. Emma synes, Lukas virker mere stille end tidligere, men er usikker på, om det skyldes joken. Victor ser stadig situationen som uskyldigt sjov.

CASE 3

To versioner af den samme historie ELEVARK D

Caro føler, at hendes bedste veninde Freja langsomt vælger hende fra. Freja oplever derimod, at hun flere gange har forsøgt at inkludere Caro. Da Freja vælger en anden gruppe til et skoleprojekt, opstår der en konflikt. Begge fortæller senere om situationen til andre, men deres historier er ikke helt ens.

CASE 4

Loyalitetens pris ELEVARK E

Asta føler sig såret, fordi hun har hørt, at der bliver sagt ting om hende, uden at nogen har fortalt hende det direkte. Malik mener, at hun tror på rygter uden først at spørge ham. Nadja kan forstå begge sider, men vælger ikke at blande sig. Efterhånden trækker de tre venner sig fra hinanden, mens alle venter på, at en anden tager den første samtale.

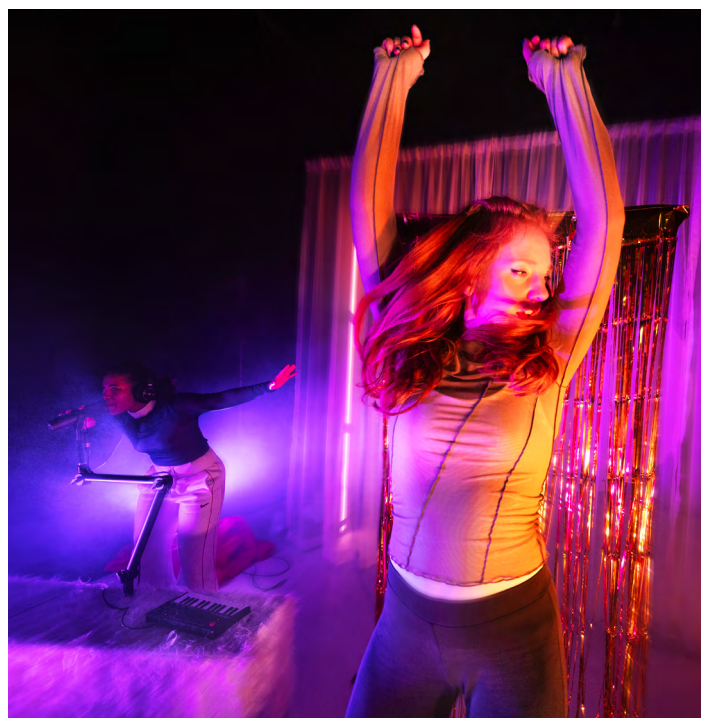

ØVELSER PÅ GULV (til læreren)

I scenekunst arbejder man ikke kun med tanker og analyser, men også med krop, stemme, relationer og handlinger. Skuespillere undersøger karakterer og situationer ved at afprøve dem fysisk og opleve dem indefra.

Når elever arbejder undersøgende på gulvet, får de mulighed for at erfare, hvordan stemmeføring, kropssprog, relationer og perspektiver påvirker vores forståelse af mennesker og situationer. De dramatiske arbejdsformer giver eleverne mulighed for at afprøve forskellige fortolkninger i praksis og opleve, hvordan den samme replik eller hændelse kan få forskellig betydning afhængigt af sammenhæng og perspektiv.

De følgende øvelser tager afsæt i arbejdsformer, som også anvendes i det scenekunstneriske arbejde. Formålet er ikke at skabe færdige scener eller præstationer, men at undersøge fortællinger, relationer og perspektiver gennem krop, stemme og handling.

SAMME ORD, FORSKELLIGE FORTÆLLINGER (Elevark F – s. 31)

Fag: Drama & Dansk (20 - 30 min)

Tidsforbrug: 15–20 min

Arbejdsform: Dramaøvelse i hele klassen med efterfølgende refleksion

Fokus: Undertekst, perspektiv, fortælling, stemmeføring og kropsligt udtryk

Formål: Eleverne undersøger, hvordan ord og udsagn kan få forskellig betydning afhængigt af, hvem der siger dem, og hvordan de bliver sagt. Gennem kropsligt og scenisk arbejde får eleverne erfaring med, hvordan stemme, tone, relationer og undertekst påvirker vores fortolkning af mennesker og situationer.

Sådan gennemfører du opgaven:

Del replikker ud fra Elevark F til alle elever. Nogle kan have samme replikker. Gør plads i lokalet til at eleverne kan bevæge sig frit.

1. Gentagelse uden intention

Bed eleverne:

- gå rundt i rummet
- gentage deres replik igen og igen
- fylde rummet jævnt
- fokusere på rytme og bevægelse

Ingen spil mod andre endnu

2. Nye perspektiver

Herefter undersøger eleverne, hvordan replikken forandrer sig, når den siges fra forskellige perspektiver. Lad hver variation vare ca. 30 sekunder.

Replikken afprøves som:

- en nær ven
- en person, der føler sig udenfor
- en person, der forsvaret sig
- en person, der er usikker
- en person, der gerne vil passe ind
- en person, der føler sig misforstået

De forskellige perspektiver undersøges gennem stemmeføring, kropsholdning og bevægelse i rummet.

3. Det usagte

I næste fase arbejder eleverne med undertekst. Den samme replik siges fortsat, men med et indre motiv eller en skjult hensigt:

- Jeg håber, du forstår mig.
- Jeg prøver at skjule noget.
- Jeg ønsker at høre til.
- Jeg føler mig presset.
- Jeg vil gerne undgå en konflikt.
- Jeg mener noget andet, end jeg siger.

Undervejs kan eleverne begynde at reagere på hinandens udtryk og undersøge, hvordan relationer opstår i spillet mellem dem.

Fokuspunkt

Bed eleverne være opmærksomme på:

- Hvordan stemmen påvirker betydningen.
- Hvordan kroppen afslører noget andet end ordene.
- Hvornår en replik ændrer karakter.
- Hvordan relationen mellem mennesker kan aflæses uden at blive sagt direkte.

Refleksion

Øvelsen afrundes med en fælles samtale om, hvordan betydning skabes gennem spil, relationer og fortolkning. Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvornår ændrede betydningen af replikken sig mest?
- Hvilke undertekster var nemmest at aflæse?
- Hvordan påvirkede kroppens udtryk jeres fortolkning?
- Kan to mennesker forstå den samme ytring forskelligt?

HISTORIER I PERSPEKTIV

Fag: Drama & Dansk (20 - 30 min)

Tidsforbrug: 15–20 min

Arbejdsform: Gruppearbejde, improvisation og fælles refleksion

Fokus: Perspektivskifte, fortælling, fortolkning og scenisk fremstilling

Formål: Eleverne undersøger, hvordan den samme begivenhed kan opleves og fortælles forskelligt afhængigt af perspektiv. Gennem scenisk arbejde får eleverne erfaring med, hvordan fortællinger formes af den, der fortæller dem, og hvordan perspektiver påvirker vores forståelse af mennesker, relationer og ansvar.

Sådan gennemfører du opgaven:

Lad eleverne arbejde i grupper på 3-5 personer. Hver gruppe vælger eller får tildelt en enkel hverdags-situation, fx en fest, der slutter dårligt, en besked, der deles videre, to venner, der bliver uenige, eller en person, der pludselig forlader et fællesskab.

Bed grupperne om at skabe en kort scene på højst ét minut, som viser situationen. Scenen spilles herefter tre gange med forskellige fortælleperspektiver.

Første gang fortælles hændelsen af den person, der føler sig mest ramt af situationen. Anden gang fortælles den af en person, som kun har hørt om begivenheden efterfølgende. Tredje gang fortælles den af en person, der var til stede, men oplevede situationen på en anden måde.

Afsluttende refleksion

Saml klassen til en fælles samtale om, hvordan perspektivet påvirkede fortællingen. Tal blandt andet om, hvad der ændrede sig mellem de tre versioner, hvilke oplysninger der blev fremhævet eller udeladt, og hvordan de forskellige fortællere påvirkede oplevelsen af situationen. I kan også drøfte, om flere versioner af den samme begivenhed kan være sande samtidig, og hvordan perspektiv former vores forståelse af mennesker og handlinger.

FÆLLESSKABETS REGLER

Fag: Drama & Dansk (20 - 30 min)

Tidsforbrug: 30-45 minutter

Arbejdsform: Klasseøvelse, gruppearbejde og fælles refleksion

Fokus: Fællesskaber, normer, tilhørsforhold og perspektiv

Formål: Eleverne undersøger, hvordan fællesskaber formes af uskrevne regler og normer. Gennem en kropslig øvelse får eleverne erfaring med, hvordan det kan opleves at være indenfor eller udenfor et fællesskab, og hvordan forskellige positioner kan føre til forskellige oplevelser af den samme situation.

Del 1: De uskrevne regler

Øvelsen tager udgangspunkt i et fællesskab med en skjult regel. En mindre gruppe elever forlader lokalet, mens resten af klassen aftaler en fælles regel, som alle skal følge.

Reglen kan eksempelvis være:

- Alle vender kroppen mod den, der taler.
- Alle svarer med et spørgsmål.
- Alle klapper én gang, før de taler.
- Alle skifter plads, når nogen rejser sig.

Reglen skal være enkel, men tydelig. Herefter vender de elever, der har været udenfor, tilbage én ad gangen og forsøger gennem observation og deltagelse at identificere fællesskabets regel.

Del 2: Hvad skete der?

I mindre grupper undersøger eleverne deres oplevelser af øvelsen og de strategier, de brugte for at aflæse fællesskabets normer og forventninger.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvordan var det at komme ind uden at kende reglerne?
- Hvordan fandt du frem til dem?
- Hvad gjorde det let eller svært at deltage?

Afsluttende refleksion:

Øvelsen afsluttes med en fælles samtale om fællesskaber, tilhørsforhold og forskellige oplevelser af de samme sociale regler.

- Hvilke uskrevne regler findes i de fællesskaber, vi er en del af?
- Hvordan lærer man disse regler?
- Hvad sker der, når nogen bryder dem?
- Hvad skaber følelsen af at høre til?
- Hvad sker der, når man ikke kender fællesskabets regler?
- Hvilket ansvar har fællesskabet og den enkelte for hinanden?

PRAKTISK INFORMATION OM JERES TEATERBESØG

FORBEREDELSE

Forestillingen spiller på Folketeatret i Nørregade 39. Det er nemt at komme derhen med metro/tog/bus til Nørreport station.

Forestillingen spiller på vores mellemstore scene Hippodromen og på billetten står der hvilken plads I skal sidde på. Der er personale i foyeren når I ankommer som kan vise jer hen til jeres pladser.

Er der andet man er i tvivl om er man altid velkommen at spørge vores personale.

TIDER

Dørene til teatret åbner 45 minutter før forestillingen starter og kom i god tid – dvs. mindst 30-20 minutter før forestillingen starter så I kan nå at orientere jer, købe noget i baren eller tisse af. Dørene til selve salen åbner 15 minutter før forestillingen starter. Forestillingen starter til tiden og man forstyrrer rigtigt meget hvis man kommer for sent.

Forestillingen varer ca. 1 time og 10 minutter uden pause.

DRESSCODE

Der er ingen dresscode. Kom som I selv synes at I er bekvemme. Der er garderobe på eget ansvar, som I bedes benytte.

MANERER

Vis hensyn. Der kommer mange forskellige mennesker i teatret, og derfor sidder man ikke med fødderne oppe på stolene, spiser ikke mad i salen eller smider sit affald på gulvet. Der er skraldespande i foyeren. Man forholder sig stille under forestillingen for at ikke forstyrre hverken sidepersonen eller skuespillerne på scenen. Mobiltelefoner skal være på lydløs eller flyttilstand og ikke tages frem under forestillingen. Hvis man tager sin telefon frem, lyser det rigtig meget op, og forstyrrer alle rundt omkring inklusive skuespillerne. Af ophavsretslige grunde må man ikke filme eller tage billeder under forestillingen.

Man er velkommen at grine, græde, klappe og lade sig rive med under forestillingen – men naturligvis ikke forstyrre det øvrige publikum.

Rigtig god fornøjelse i teatret!

OBSERVATIONSFOKUS (Elevark G– s. 31)

Tidsforbrug: 15-30 minutter

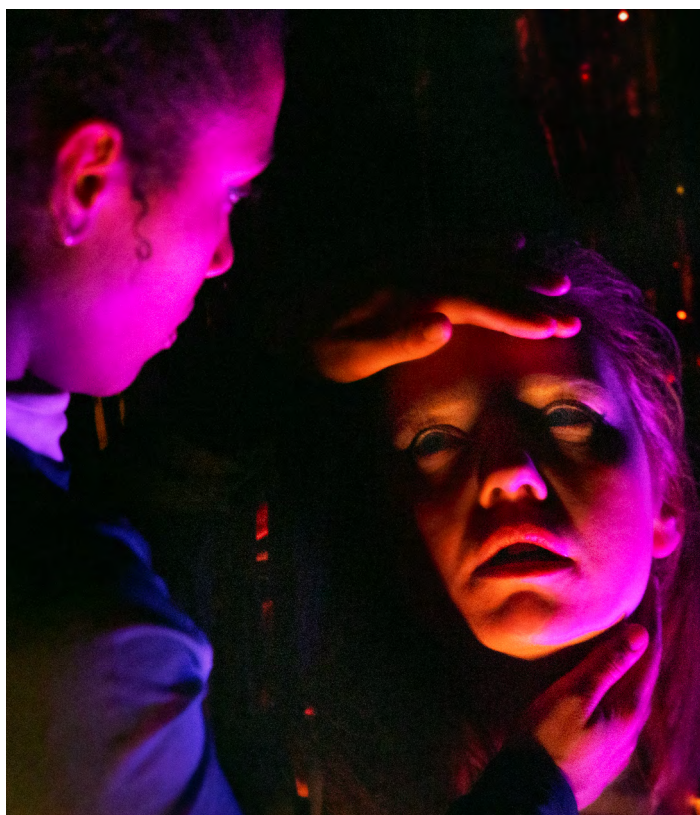
Arbejdsform: individuelt

Formål: At støtte elevernes teateroplevelse og give dem observationer, som kan bruges i det efterfølgende arbejde med analyse og anmeldelse.

Observationsarket skal støtte elevernes teateroplevelse og give dem konkrete iagttagelser, som kan bruges i det efterfølgende arbejde med analyse, fortolkning og anmeldelse.

Eleverne behøver ikke notere alt under forestillingen. Opfordr dem til at skrive enkelte stikord undervejs og først og fremmest rette opmærksomheden mod selve oplevelsen. Observationerne fungerer som en hukommelsesstøtte i det efterfølgende arbejde.

Under forestillingen kan eleverne rette opmærksomheden mod karakterer, relationer, fortælling, scenografi, lys og lyd, virkemidler og andre ting de husker de som fx en scene, en relation, en sætning mv.

EFTER FORESTILLINGEN

REFLEKSION

Når eleverne sætter ord på deres teateroplevelse, styrker det deres forståelse af scenekunstens virkemidler. Det gør oplevelsen mere bevidst og hjælper med at fastholde den, så den kan danne udgangspunkt for det videre arbejde med forestillingens indhold og form. De første indtryk er særligt værdifulde, fordi de er spontane og personlige.

De rummer ofte både undren, følelser og intuitive tolkninger – og netop dette gør dem velegnede som afsæt for senere analyse og perspektivering.

Opgave

FORESTILLINGEN PÅ FEM LINJER (Elevark H – s. 32)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 15-20 minutter

Arbejdsform: Individuel skrivning, makkersamtale og fælles opsamling

Fokus: Oplevelse, refleksion, fortolkning og faglig samtale

Formål: Eleverne omsætter deres umiddelbare oplevelse af forestillingen til skrift. Gennem en kort og præcis skriveøvelse træner de deres evne til at udvælge væsentlige elementer, formulere centrale temaer og sætte ord på deres første forståelse af forestillingen.

Sådan gennemfører du opgaven:

Lad først eleverne arbejde individuelt. Bed dem færdiggøre sætningen:

NATTEN ER LAVET AF GLAS er en fortælling om...

Herefter skriver eleverne præcis fem linjer, hvor de formulerer deres forståelse af forestillingen. Teksten skal beskrive, hvad forestillingen handler om, hvad der er på spil, og hvilke karakterer eller relationer der står centralt. Opmuntre eleverne til at fokusere på deres fortolkning frem for en genfortælling af handlingen.

Når teksterne er skrevet, læser eleverne dem højt for en makker eller i mindre grupper. Lad dem sammenligne deres beskrivelser og drøfte, hvilke ord, temaer og perspektiver der går igen, hvilke forskelle der viser sig, og hvordan den samme forestilling kan give anledning til forskellige fortolkninger.

Afsluttende refleksion:

Saml klassens vigtigste observationer på tavlen. I kan med fordel organisere dem under overskrifter som Karakterer, Konflikter og Temaer. Lad eleverne placere deres stikord i kategorierne og brug opsamlingen som afsæt for en fælles samtale om klassens forskellige læsninger af forestillingen.

ANALYSE (til læreren)

“Alt på en scene betyder noget,” skriver professor i teatervidenskab Michael Eigtved i *Forestillingsanalyse* – en introduktion. Denne pointe danner et godt udgangspunkt for arbejdet med at analysere teater.

Når vi analyserer teater, undersøger vi ikke kun, hvad en forestilling handler om, men også hvordan den fortæller sin historie. På scenen betyder alle valg noget. Skuespillernes kroppe og stemmer, scenografien, lyset, lyden og relationerne mellem karaktererne er med til at skabe betydning. Betydningen opstår ikke i de enkelte elementer alene, men i samspillet mellem dem og i mødet med publikum.

Analysearbejdet tager afsæt i elevernes egne oplevelser af forestillingen. Hvilke situationer gjorde indtryk? Hvilke karakterer lagde de særligt mærke til? Hvilke spørgsmål eller undringer opstod undervejs? Selvom eleverne har set den samme forestilling, vil deres oplevelser og fortolkninger ofte være forskellige. Det er ikke et problem, men et vigtigt udgangspunkt for analysen.

I scenekunsten møder vi sjældent mennesker eller situationer, som kan forklares entydigt. Karakterer træffer valg af forskellige grunde, relationer er komplekse, og mennesker oplever ofte den samme situation forskelligt. Teater giver derfor mulighed for at undersøge gråzoner og modsatrettede perspektiver frem for at lede efter enkle svar.

De følgende analyseøvelser tager afsæt i elevernes oplevelser og undersøger forskellige sider af forestillingen. Gennem arbejdet får eleverne mulighed for at analysere karakterer, relationer, perspektiver, symbolik og fortællestruktur samt diskutere de fortolkninger og spørgsmål, som forestillingen giver anledning til.

Set fra et teaterperspektiv er analysen ikke blot en måde at “afkode” forestillingen på, men en undersøgelse af, hvordan den virker: hvordan sceniske valg styrer opmærksomhed, skaber spænding og påvirker publikum undervejs. Det er denne bevægelse – fra oplevelse til bevidst iagttagelse – som analysen gør mulig.

Opgave

HISTORIEN SET FRA FORSKELLIGE PERSPEKTIVER (Elevark I – s. 33)

Fag: Drama & Dansk (60 min)

Fokus: Dramaturgi, tematik, karakterer, sceniske virkemidler og samlet fortolkning

Formål: Eleverne skal foretage en helhedsorienteret analyse af forestillingen med fokus på spændingsopbygning, karakterarbejde og sceniske virkemidler. Formålet er at styrke deres evne til at skelne mellem handling, plot, tematik, spillestil og dramaturgi – og samle det i én tydelig fortolkning.

Sådan gennemfører du opgaven:

Lad eleverne arbejde i grupper. Hver gruppe vælger eller får tildelt en karakter fra forestillingen.

Bed grupperne undersøge karakterens perspektiv ved at drøfte, hvad der er vigtigt for karakteren, hvordan vedkommende oplever forestillingens centrale begivenheder, hvilke oplysninger karakteren har adgang til, og hvordan karakteren tror, at andre opfatter ham eller hende.

På baggrund af samtalen skriver grupperne en kort tekst i karakterens stemme. Teksten skal bestå af 5-10 udsagn,

som alle begynder med ordene ”Jeg ...”. Formålet er ikke at genfortælle handlingen, men at undersøge, hvordan karakteren forstår sig selv, sine handlinger og sin rolle i fortællingen.

Eksempelvis:

- Jeg troede ikke, det ville udvikle sig sådan.
- Jeg følte mig udenfor.
- Jeg kendte ikke hele historien.

Når grupperne har færdiggjort deres tekster, præsenterer de deres karakter for resten af klassen.

Afsluttende refleksion:

Saml klassen til en fælles samtale om de forskellige karakterperspektiver. Undersøg, hvilke perspektiver der ligner hinanden, hvor der opstår uenigheder, og hvordan de forskellige fortællinger påvirker elevernes syn på karaktererne. Tal også om, hvorvidt flere versioner af den samme historie kan være sande samtidig, og hvordan perspektiv kan påvirke vores forståelse af ansvar og skyld.

HVEM HAR ANSVARET I FORESTILLINGEN? (Elevark J – s. 34)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 30 – 40 minutter

Arbejdsform: Gruppearbejde og klasses Diskussion

Fokus: Ansvar, relationer, perspektiver og argumentation.

Formål: At analysere, hvordan ansvar fordeles mellem forestillingens karakterer, og hvordan forskellige perspektiver kan føre til forskellige fortolkninger af den samme situation.

Sådan gennemfører du opgaven:

I NATTEN ER LAVET AF GLAS er ansvar sjældent entydigt. Opgaven giver eleverne mulighed for at undersøge, hvordan forskellige perspektiver kan føre til forskellige vurderinger af den samme situation.

Del 1: Placer ansvaret

Eleverne undersøger, hvordan ansvar kan fordeles mellem forestillingens karakterer.

Med udgangspunkt i karaktererne og fællesskabet placerer grupperne kort eller post-its på en linje fra mindst ansvar til størst ansvar:

- Naja
- Caro
- Lucas
- Jonas
- Rasmus
- Fællesskabet

Placeringerne skal begrundes med afsæt i forestillingens handling og relationer.

Del 2: Sammenlign jeres vurderinger

Grupperne præsenterer deres ansvarslinjer for hinanden og sammenligner de forskellige vurderinger.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvor er grupperne enige?
- Hvor opstår der uenighed?
- Hvilke karakterer er sværest at placere?

Fælles refleksion

Opgaven afsluttes med en fælles refleksion over ansvar, handlinger og perspektiver i forestillingen.

Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Kan flere mennesker have ansvar på forskellige måder?
- Er der forskel på at handle og lade være med at handle?
- Ændrede diskussionen jeres syn på karaktererne?

KARAKTERER, RELATIONER OG TEMAER (Elevark K – s. 35)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 45-60 minutter

Arbejdsform: Pararbejde, gruppearbejde og klasses Diskussion

Fokus: Karakterer, relationer, udvikling og tematik

Formål: At analysere karakterernes relationer og udvikling gennem forestillingen og undersøge, hvordan centrale temaer kommer til udtryk gennem deres handlinger, valg og konflikter.

Sådan gennemfører du opgaven:

Del 1: En karakter i centrum

Eleverne vælger en central karakter og undersøger karakterens vigtigste relationer. Samtalen kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad er vigtigt for karakteren?
- Hvilken konflikt står karakteren i?
- Hvilke relationer har størst betydning?
- Hvad bringer karaktererne tættere på eller længere væk fra hinanden?
- Hvordan påvirker relationerne forestillingens handling?

Del 2: Fortællinger om mennesker

Eleverne undersøger de fortællinger, der opstår om forestillingens karakterer, og hvilken betydning de får for vores forståelse af dem.

- Hvilke fortællinger opstår om karaktererne?
- Hvem fortæller dem?
- Ændrer fortællingerne vores syn på karaktererne?
- Hvilke fortællinger får størst betydning?

Fælles refleksion

- Hvordan påvirker relationer vores syn på andre mennesker?
- Hvordan opstår fortællinger om mennesker?
- Kan forskellige fortællinger om den samme person være sande samtidig?

ØVELSER PÅ GULV

Opgave

SAMME SITUATION, FORSKELLIGE PERSPEKTIVER

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 30- 40 minutter

Arbejdsform: Dramaøvelse, gruppearbejde og fælles refleksion

Fokus: Perspektiv, fortællerforhold, relationer og fortolkning

Formål: At undersøge, hvordan den samme situation kan opleves og fortolkes forskelligt afhængigt af perspektiv, og hvordan forskellige stemmer og fortællinger påvirker vores forståelse af en hændelse.

Sådan gennemfører du opgaven:

Udtræk af MANUS – Se s. 44

Lad eleverne arbejde i grupper og vælg en central scene fra forestillingen ud fra udtræk i manus. Gruppen skal iscenesætte scenen tre gange med udgangspunkt i forskellige perspektiver.

Første gang spilles scenen set fra Najas perspektiv. Anden gang spilles den set fra Caros perspektiv. Tredje gang spilles den set fra en observatørs perspektiv.

Bed eleverne overveje, hvilke elementer der bliver fremhævet eller nedtonet i de forskellige versioner, og hvordan perspektivet påvirker publikums forståelse af situationen.

Opgave

Afsluttende refleksion:

Saml klassen til en fælles samtale om de forskellige versioner af scenen. Tal om, hvad der ændrede sig mellem perspektiverne, hvilke nye nuancer der blev synlige, og hvem publikum oplevede størst sympati for. Undersøg også, hvordan perspektiv kan være med til at forme vores forståelse af relationer, konflikter og ansvar.

SKRIFTLIGHED

Når dramatikere skaber forestillinger, arbejder de ofte med spørgsmål snarere end svar. Hvem er et menneske egentlig? Hvorfor handler mennesker, som de gør? Og hvordan oplever forskellige mennesker den samme situation forskelligt?

En vigtig del af det scenekunstneriske arbejde handler om at undersøge mennesker. Dramatikere, instruktører og skuespillere forsøger at forstå karakterernes tanker, følelser, relationer og valg. De undersøger ikke kun, hvad karaktererne siger og gør, men også det, der ligger bag ordene: håb, konflikter, erfaringer og hemmeligheder. Noget af dette finder vej til scenen, mens andet forbliver usagt og må udfyldes af publikum.

Når elever arbejder skriftligt med en forestilling, får de mulighed for at fortsætte denne undersøgelse. Gennem skrivningen kan de træde ind i karakterernes perspektiver, udforske relationer, formulere holdninger til forestillingens problemstillinger eller sætte ord på deres egen oplevelse af forestillingen.

Skriveopgaverne inviterer eleverne til at arbejde videre med forestillingens karakterer, konflikter og temaer gennem forskellige genrer. På den måde bliver skrivningen ikke blot en måde at formidle forståelse på, men også en måde at undersøge mennesker, relationer og fortællinger på.

Opgave

VÆLG EN GENRE (Elevark L, M, N, O – s. 36 – 39)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 60 – 120 minutter

Arbejdsform: Individuel skrivning

Fokus: Personlig refleksion, fortolkning og perspektiv

Formål: At bearbejde forestillingens temaer, karakterer og konflikter gennem skriftligt arbejde og give eleverne mulighed for at formulere egne fortolkninger og perspektiver.

Sådan gennemfører du opgaven:

Eleverne vælger én af de fire skriveopgaver. Til hver opgave hører et elevark med vejledning og skrivehjælp.

Opgave

VÆLG EN SKRIVEOPGAVE

DEBATINDLÆG – Elevark L s. 36

Fokus: Argumentation, holdninger og samfundsperspektiv

Problemstilling: “Man er også medansvarlig, når man ikke siger fra.”

Eleverne skriver et debatindlæg, hvor de tager stilling til problemstillingen og argumenterer for deres synspunkter med afsæt i konkrete situationer og temaer fra forestillingen.

Opgave

DAGBOG – Elevark M s. 37

Fokus: Perspektivskifte, indlevelse og karakterforståelse

Eleverne skriver et dagbogsnotat fra en valgfri karkers perspektiv efter en central begivenhed i forestillingen og undersøger karakterens tanker, følelser og konflikter.

Opgave

BREV – Elevark N s. 38

Fokus: Relationer, modtagerbevidsthed og karakteranalyse

Eleverne skriver et brev fra én karakter til en anden og undersøger det usagte mellem dem med fokus på relationer, konflikter og kommunikation.

Opgave

TEATERANMELDELSE – Elevark O s. 39

Fokus: Analyse, vurdering og formidling

Eleverne skriver en anmeldelse af forestillingen, hvor de kombinerer oplevelse, analyse og fagligt begrundede vurderinger.

PERSPEKTIVERING

“Hvis du spørger mig, om ikke vi har hørt nok om digitale krænkelser, så svarer jeg, at så længe der findes så rigeligt af digitale krænkelser, har vi aldrig hørt nok.”

Betina Grove, dramatiker og instruktør

Mange af de historier og relationer, unge indgår i i dag, udspiller sig både offline og online. Digitale fællesskaber er blevet en naturlig del af unges hverdag, og fortællinger, kommentarer og billeder kan spredes hurtigt og få stor betydning for den måde, mennesker bliver opfattet på.

Samtidig viser undersøgelser, at 69 % af danske børn og unge mellem 9 og 17 år inden for det seneste år har oplevet mindst én digital krænkelse eller en anden ubehagelig oplevelse online. Digitale fællesskaber spiller i stigende grad samme rolle som de fællesskaber, unge møder i skole og fritid, og det kan derfor have store sociale konsekvenser at blive holdt udenfor eller blive genstand for rygter og fortællinger online.

Scenekunst tager ofte afsæt i de spørgsmål og dilemmaer, som præger den tid, vi lever i. Kunstens opgave er sjældent at give enkle svar. Ofte er den mere optaget af de situationer, hvor mennesker oplever verden forskelligt, og hvor ansvar, relationer og fællesskaber ikke lader sig forklare entydigt.

Instruktør Betina Grove har beskrevet sin interesse for netop gråzonerne og for mennesker, der ikke lader sig placere i simple kategorier som offer eller krænker, helt eller skurk. Det er disse spørgsmål, perspektiveringsopgaverne tager afsæt i.

Gennem arbejdet med opgaverne får eleverne mulighed for at undersøge forbindelser mellem forestillingen, aktuelle samfundsdebatter og de fællesskaber, de selv er en del af.

Formålet er ikke at finde de rigtige svar, men at undersøge, hvordan fortællinger om mennesker opstår, hvordan de påvirker vores forståelse

FORESTILLINGEN I PERSPEKTIV (Elevark P, Q, R, S – s. 40 – 43)

Fag: Dansk

Tidsforbrug: 60 – 120 minutter

Arbejdsform: Individuelt arbejde, pararbejde eller gruppearbejde.

Fokus: Perspektivering, fortællinger, fællesskaber og samtid

Formål: At perspektivere forestillingens temaer og problemstillinger til elevernes egen samtid, andre værker og de fællesskaber, de indgår i.

Sådan gennemfører du opgaven:

Perspektiveringsopgaverne giver eleverne mulighed for at arbejde med forestillingens tematikker gennem forskellige danskfaglige arbejdsformer. Eleverne kan enten arbejde med den samme opgave i hele klassen eller vælge den opgave, der interesserer dem mest.

Til hver opgave hører et elevark med vejledning og arbejdsspørgsmål.

VÆLG EN PERSPEKTIVERINGSOPGAVE:

Pigen på billedet – Elevark P s. 40

Fokus: Fortællinger, identitet og perspektiv

Produkt: Perspektivcollage med refleksion
Eleverne sammenligner NATTEN ER LAVET AF GLAS med podcasten Blackout – Pigen på billedet og undersøger, hvordan fortællinger om mennesker opstår og får betydning.

Fortællinger i den digitale tidsalder

– Elevark Q s. 41

Fokus: Sociale medier, fortællinger og ansvar

Produkt: Podcast

Eleverne undersøger, hvordan fortællinger om mennesker spredes digitalt, og hvilken betydning de får for fællesskaber og relationer.

Fællesskaber og tilhørsforhold

– Elevark R s. 42

Fokus: Fællesskab, normer og deltagelse

Produkt: Interviewundersøgelse og videopræsentation

Eleverne undersøger, hvad der skaber følelsen af at høre til, og hvordan fællesskaber inkluderer og ekskluderer.

En fortælling med mange perspektiver

– Elevark S s. 43

Fokus: Perspektiv, fortolkning og fortælling

Produkt: Scene, video eller lydfortælling
Eleverne undersøger, hvordan den samme hændelse kan forstås forskelligt afhængigt af, hvem der fortæller historien.

KILDELISTE

Baggrundsmateriale om digitale krænkelse

- DR Lyd: *Blackout* (podcastserie)
<https://www.dr.dk/lyd> [Natten er...retsttv.dk]
- Red Barnet: *SletDet*
<https://sletdet.redbarnet.dk/> [Natten er...retsttv.dk]
- Red Barnet & Sex & Samfund: *DeSHAME*
<https://deshame.dk/> [Natten er...retsttv.dk]
- DeSHAME: *Stå frem og sig fra* (undervisningsmateriale)
<https://deshame.dk/materialer> [Natten er...retsttv.dk]

Perspektiverende kilder

- DR Skole: Materialer om digital dannelse og sociale medier
<https://www.dr.dk/skole> [dr.dk]

Teaterfaglige kilder

- Eigtved, Michael (2007): *Teaterteori*. Frydenlund.
- Eigtved, Michael (2018): *Teater og performancestudier*. Samfundslitteratur.

ELEVARK A

HVEM ER DU, NÅR ANDRE FORTÆLLER HISTORIEN OM DIG?

Del 1: En hændelse

Læs situationen:

Emma kommer for sent til skole og sætter sig bagerst i klassen. Hun siger ikke meget i løbet af dagen og går hurtigt hjem efter sidste time.

Del 2: Tre fortællere

Arbejd i grupper. Beskriv Emma ud fra tre forskellige fortællere:

En god ven fortæller om Emma

En lærer fortæller om Emma

En person, der ikke kan lide Emma, fortæller om Emma

Del 3: Sammenlign fortællingerne

Tal sammen:

- Hvad ændrede sig?
- Hvilke oplysninger var de samme?
- Hvilke vurderinger blev tilføjet?
- Hvilken fortæller påvirkede jeres billede af Emma mest?

Refleksion

- Kan flere fortællinger være sande samtidig?
- Hvor meget ved vi egentlig om et menneske?
- Hvilken betydning har den, der fortæller historien?

ELEVARK B

HVEM ER ANSVARLIG?

CASE 1: HISTORIEN, ALLE FORTÆLLER

Efter en fest begynder en historie om Maja at sprede sig på skolen. Nogle fortæller videre, hvad de har hørt, andre føjer nye detaljer til. Ingen ved længere helt, hvad der er sket. Alma siger ikke noget, selvom hun er utilpas ved det, hun læser i en gruppechat. Jonas er i tvivl om, hvor meget af historien der passer. Maja opdager, at andre elever taler om hende.

Del 1: Hvad betyder ansvar?

Tal sammen:

- Hvad vil det sige at have ansvar?
- Kan flere mennesker have ansvar i den samme situation?
- Har man også ansvar, når man ikke handler?

Del 2: Undersøg en case

Læs casen. Notér:

Hvad er der sket?

Hvem er involveret?

Hvilke perspektiver findes der?

Hvem har ansvar? Hvorfor?

Kunne nogen have handlet anderledes?

Del 3: Del jeres fortolkning

Forbered en kort præsentation af gruppens vigtigste pointer.

HVEM ER ANSVARLIG?

CASE 2: DA INGEN SAGTE NOGET

Efter en fremlæggelse begynder flere elever at gøre grin med en formulering, Lukas brugte i timen. Lukas griner selv med i starten, men joken bliver ved med at dukke op. Emma synes, Lukas virker mere stille end tidligere, men er usikker på, om det skyldes joken. Victor ser stadig situationen som uskyldigt sjov.

Del 1: Hvad betyder ansvar?

Tal sammen:

- Hvad vil det sige at have ansvar?
- Kan flere mennesker have ansvar i den samme situation?
- Har man også ansvar, når man ikke handler?

Del 2: Undersøg en case

Læs casen. Notér:

Hvad er der sket?

Hvem er involveret?

Hvilke perspektiver findes der?

Hvem har ansvar? Hvorfor?

Kunne nogen have handlet anderledes?

Del 3: Del jeres fortolkning

Forbered en kort præsentation af gruppens vigtigste pointer

HVEM ER ANSVARLIG?

CASE 3: TO VERSIONER AF DEN SAMME HISTORIE

Caro føler, at hendes bedste veninde Freja langsomt vælger hende fra. Freja oplever derimod, at hun flere gange har forsøgt at inkludere Caro. Da Freja vælger en anden gruppe til et skoleprojekt, opstår der en konflikt. Begge fortæller senere om situationen til andre, men deres historier er ikke helt ens.

Del 1: Hvad betyder ansvar?

Tal sammen:

- Hvad vil det sige at have ansvar?
- Kan flere mennesker have ansvar i den samme situation?
- Har man også ansvar, når man ikke handler?

Del 2: Undersøg en case

Læs casen. Notér:

Hvad er der sket?

Hvem er involveret?

Hvilke perspektiver findes der?

Hvem har ansvar? Hvorfor?

Kunne nogen have handlet anderledes?

Del 3: Del jeres fortolkning

Forbered en kort præsentation af gruppens vigtigste pointer

HVEM ER ANSVARLIG?

CASE 4: LOYALITETENS PRIS

Asta føler sig såret, fordi hun har hørt, at der bliver sagt ting om hende, uden at nogen har fortalt hende det direkte. Malik mener, at hun tror på rygter uden først at spørge ham. Nadja kan forstå begge sider, men vælger ikke at blande sig. Efterhånden trækker de tre venner sig fra hinanden, mens alle venter på, at en anden tager den første samtale.

Del 1: Hvad betyder ansvar?

Tal sammen:

- Hvad vil det sige at have ansvar?
- Kan flere mennesker have ansvar i den samme situation?
- Har man også ansvar, når man ikke handler??

Del 2: Undersøg en case

Læs casen. Notér:

Hvad er der sket?

Hvem er involveret?

Hvilke perspektiver findes der?

Hvem har ansvar? Hvorfor?

Kunne nogen have handlet anderledes?

Del 3: Del jeres fortolkning

Forbered en kort præsentation af gruppens vigtigste pointer

ELEVARK F

REPLIKARK

Det er bare en gif.	Med hvad?	Du er sød, når du er fuld.
Vi tager det ét skridt ad gangen.	Tillykke	Med hvad?
Hvis nu det med Rasmus ikke bliver, så må du godt sige til	Du er bedre end ham.	Jeg har som om, jeg var i et glasbur.
Alle holder øje med mig.	Du kunne også godt have givet ham en chance.	Så nu er det min egen skyld?
Det er ikke kun Lucas.	Den fest var en fejl.	Du gik over stregen.
Jeg kan ikke kende dig længere.	Måske er jeg syg?	Jeg ved det ikke.
Hvorfor sagde du ikke, at I var kærester?	Jeg følte mig så alene	Du har kendt mig altid.
x Jeg er ikke vred. Jeg er såret.	Det er følelser. Man kan ikke styre følelser.	Jeg bliver pissebange.
Jeg ved bare, det er Jonas.	Må jeg se?	Jeg er virkelig ked af, at jeg ikke var der for dig.
Jeg er med dig den her gang.	Jeg tror, du er lidt for fuld.	Forstyrrer jeg?
Tag dine stjernebukser på i morgen.	Du skal have jakke på, Naja.	Hvad fanden laver du?
	Et skridt ad gangen.	

OBSERVATIONSFOKUS

Mens du ser forestillingen

Skriv stikord undervejs.

Karakterer

- Hvem er centrale i fortællingen?
- Hvad ønsker de?
- Forandrer de sig?

Noter:

Relationer

- Hvilke relationer er vigtige?
- Hvordan udvikler de sig?

Noter:

Fortælling

- Hvem fortæller historien?
- Ser vi situationer fra flere perspektiver?

Noter:

Scenografi

- Hvordan bruges rummet?

Noter:

Lys og lyd

Hvornår lægger du særligt mærke til lys, lyd eller musik?

Noter:

Et øjeblik du vil huske

Beskriv en scene, et billede eller en replik, der gjorde indtryk.

FORESTILLINGEN PÅ FEM LINJER

NATTEN ER LAVET AF GLAS er en fortælling om ...

Afslut sætningen og skriv derefter **præcis fem linjer**, som beskriver din forståelse af forestillingen.

Din tekst kan overveje:

- Hvad handler forestillingen om?
- Hvad er på spil?
- Hvilke karakterer eller relationer står centralt?
- Hvilke temaer træder tydeligt frem?

Fokuser på din fortolkning frem for at genfortælle handlingen.

Min tekst

NATTEN ER LAVET AF GLAS er en fortælling om ...

ELEVARK I

HISTORIEN SET FRA FORSKELLIGE PERSPEKTIVER

Jeres gruppe vælger eller får tildelt en karakter fra forestillingen:

- ☐ Naja
- ☐ Caro
- ☐ Lucas
- ☐ Jonas
- ☐ Rasmus

Forestil jer, at forestillingen bliver fortalt af jeres karakter. Tal sammen om:

- Hvad er vigtigt for karakteren?
- Hvordan oplever karakteren de centrale begivenheder?
- Hvad ved karakteren, og hvad ved karakteren ikke?
- Hvordan tror karakteren, at andre ser på vedkommende?

Skriv 5-10 udsagn i karakterens stemme. Alle udsagn skal begynde med: **Jeg ...**

Tænk over:

- Hvad vil karakteren gerne have, at andre forstår?
- Hvad føler karakteren sig misforstået omkring?
- Hvilke valg eller handlinger vil karakteren forklare?

1. **Jeg** _____
2. **Jeg** _____
3. **Jeg** _____
4. **Jeg** _____
5. **Jeg** _____
6. **Jeg** _____
7. **Jeg** _____
8. **Jeg** _____
9. **Jeg** _____
10. **Jeg** _____

HVEM HAR ANSVARET I FORESTILLINGEN?

Del 1: Placer ansvaret

Placér følgende karakterer på en linje fra:

Mindst ansvar ← → Størst ansvar

- Naja
- Caro
- Lucas
- Jonas
- Rasmus
- Fællesskabet

Notér jeres vigtigste begrundelser:

Del 2: Sammenlign med en anden gruppe

- Hvor er I enige?
- Hvor er I uenige?
- Hvilke karakterer var sværest at placere?

Noter:

Refleksion

- Kan flere mennesker have ansvar på forskellige måder?
- Er der forskel på at handle og ikke handle?

EN KARAKTER I CENTRUM

Del 1: En karakter i centrum

Vælg en karakter.

- Hvad er vigtigt for karakteren?
- Hvilken konflikt står personen i?
- Hvordan forstår personen sin egen historie?

Noter:

Del 2: En relation i fokus

Vælg en relation.

- Hvad bringer personerne tættere på hinanden?
- Hvad skaber afstand?
- Hvordan påvirker relationen handlingen?

Noter:

Del 3: Fortællinger om mennesker

- Hvilke fortællinger opstår om karaktererne?
- Hvem fortæller dem?
- Hvilken betydning får de?

Noter:

DEBATINDLÆG

Debatindlæg

Er tavshed også en handling?

Forestil dig, at du skriver til en ungdomsavis.

Tag stilling til udsagnet: "Man er også medansvarlig, når man ikke siger fra."

Inddrag eksempler fra forestillingen.

Dit debatindlæg skal:

- præsentere en tydelig holdning
- indeholde mindst to argumenter
- inddrage eksempler fra forestillingen
- afsluttes med en konklusion

DAGBOGSINDLÆG

Dagbog

En stemme fra forestillingen

Vælg en karakter.

Skriv et dagbogsnotat efter en central begivenhed i forestillingen.

Dit dagbogsnotat skal vise:

- hvad karakteren tænker
- hvad karakteren føler
- hvad karakteren er i tvivl om
- hvad karakteren ønsker, at andre forstår

BREVET

Brev

Det usagte

Skriv et brev fra én karakter til en anden.

Brevet skal indeholde noget, som aldrig bliver sagt direkte i forestillingen.

Brevet skal vise:

Dit dagbogsnotat skal vise:

- afsenderens syn på situationen
- relationen mellem de to karakterer
- noget, der har været svært at sige højt
- et håb, et spørgsmål eller en erkendelse

TEATERANMELDELSE

Teateranmeldelse

Skriv en anmeldelse af NATTEN ER LAVET AF GLAS.

Introduktion til opgaven

I denne opgave skal du skrive en anmeldelse af forestillingen. En anmeldelse er en tekst, hvor du både beskriver, analyserer og vurderer en oplevelse. Du skal give din egen mening – og begrunde den med konkrete eksempler fra forestillingen.

Opgaven går ud på

- at formulere din egen vurdering
- at bruge analyse og fagbegreber
- at skrive en sammenhangende tekst

Husk

- Undgå at afsløre slutningen
- Brug fagbegreber (fx scenografi, spanding, karakterer)
- Inddrag konkrete eksempler
- Begrund dine holdninger

En god anmeldelse indeholder:

- en kort præsentation af forestillingen
- analyse af centrale elementer
- en tydelig vurdering
- en afsluttende anbefaling

1. Indledning

- Introducer forestillingen (titel, genre, kort om handlingen). Hvad er dit første indtryk?

2. Analyse

- Hvad fungerer godt – og hvorfor? Hvad fungerer mindre godt? (brug fagbegreber og eksempler)

3. Vurdering

- Hvad er din samlede vurdering af forestillingen?

4. Perspektiv

- Hvad siger forestillingen om mennesker eller samfund?

5. Afslutning

- Vil du anbefale forestillingen? Hvorfor/hvorfor ikke?

PIGEN PÅ BILLEDET

Pigen på billedet

Undersøg

- Hvilke ligheder findes der mellem Sara og Naja?
- Hvordan påvirker omgivelsernes fortællinger dem?
- Hvilken rolle spiller fællesskabet?
- Hvilke fortællinger fylder mest?

Produkt

Udarbejd to skriftlige portrætter af den samme person.

Portræt 1 Den fortælling omgivelserne fortæller.

Portræt 2 De sider af personen, som fortællingen overser.

Du kan bruge:

- ord
- citater
- billeder
- symboler
- kommentarer
- korte tekstuddrag

Refleksion

- Hvilket portræt fylder mest?
- Hvorfor?
- Hvilke ligheder ser du mellem Sara og Naja?

PODCAST - FORTÆLLINGER I DEN DIGITALE TIDSALDER

Fortællinger i den digitale tidsalder

Undersøg

- Hvordan opstår fortællinger om mennesker online?
- Hvem ejer fortællingen?
- Hvornår bliver et rygte til en sandhed?

Produkt

Lav en podcast på 5-10 minutter.

Vælg én vinkel:

- Hvem ejer historien?
- Kan et rygte stoppes?
- Hvordan opstår fortællinger om mennesker?
- Hvilket ansvar har fællesskabet?

Podcasten skal

- indeholde flere stemmer
- inddrage refleksioner fra forestillingen
- inddrage mindst ét virkeligt eksempel

DOKUMENTAR/REPORTAGE – FÆLLESSKABER OG TILHØRSFORHOLD

Fællesskaber og tilhørsforhold

Undersøg

- Hvad skaber følelsen af at høre til?
- Hvilke uskrevne regler findes i fællesskaber?
- Hvordan inkluderes og ekskluderes mennesker?
- Hvilket ansvar har fællesskabet?

Produkt

Interview 3-5 personer.

Forslag til spørgsmål:

- Hvornår føler du dig som en del af et fællesskab?
- Hvad gør et fællesskab trygt?
- Hvad kan gøre det svært at høre til?
- Har du oplevet, at nogen blev holdt udenfor?

Formidling

Præsenter jeres resultater som en videopræsentation.

Afslut med at perspektivere til NATTEN ER LAVET AF GLAS.

EN FORTÆLLING MED MANGE PERSPEKTIVER, FÆLLESSKABER OG TILHØRSFORHOLD

En fortælling med mange perspektiver

- Findes der én sand fortælling?
- Hvordan påvirker perspektivet vores forståelse?
- Hvem bliver lyttet til?
- Hvilke stemmer mangler?

Produkt

Vælg en central hændelse fra forestillingen.

Fortæl den fra:

- 1. Najas perspektiv
- 2. En anden karakters perspektiv
- 3. Fællesskabets perspektiv

I kan vælge at lave:

- en scene
- en video
- en lydfortælling

Refleksion

- Hvad ændrede sig mellem de tre versioner?
- Hvem havde mest magt over fortællingen?
- Hvilket perspektiv påvirkede dig mest?

UDTRÆK AF MANUS

1: PODCAST INTRO

(mikrofon og live podcast)

CARO og Naja sidder på Najas værelse og optager podcast.

NAJA i mikrofon

Der er vildt god stemning ...

Jeg har mine 70'er-bukser på. De der lavtaljede, med trompetben og stjerner. Og en kort bluse med frynser og perler. De dingler fra side til side når jeg danser. Så man kan mit maveskind og min nye piercing. Ret sexet synes jeg, på sådan lidt hippie måde men med stil. Jeg flyver. Højt oppe og køre.

Griner til Caro, der vinker.

Griner imod CARO der vinker

Jeg har en drink i hånden. Rie holder om mig. Lucas tar billeder med sin telefon.

OPTAGELSE af Rie og Lucas

Må jeg se, må jeg se? Fuck hvor er vi grimme. (*Latter*) Show me why your hot girl.

NAJA i mikrofon

Lucas siger: "Show me why your hot, girl"

Jeg sender ham Jonas et smil. Han ser sød ud ... Han smiler sgu tilbage.

OPTAGELSE af Rie

Lucas, film det her.

NAJA i mikrofon

Det er Rie der siger det. Hun tar begge hænder om mit ansigt og tungekysser mig ud i luften. Jeg kysser tilbage - altså uden tungen rører. Lucas griner. Vi sætter hovederne tæt sammen, sådan kind mod kind og kysser imod Lucas som tar en video. Jeg laver sådan et v-tegn foran munden og rækker tungen ud igennem. Lucas zoomer helt ind på min mund.

4

NAJA

Jeg hedder Naja. Jeg er en ret gennemsnitlig pige, hvis jeg selv skal sige det. Der til festen, hvor historien starter, er jeg 15 år. Jeg går i 9a. og er glad for det. Jeg er sådan en der snakker med de fleste i klassen, men ikke sådan en man lægger særligt mærke til.

CARO

Det er du da ...

NAJA

Ikke!

CARO

Det er dig alle lægger mærke til.

NAJA

Det er Caro.

Caro præsenterer lige dig selv for lytterne.

CARO

Jeg hedder Caro og jeg er Najas veninde

NAJA

Ja, og det var du også dengang. Caro har lovet at hjælpe mig med at ... igennem den her ... med at ...

CARO

... med hjælpe med at optage den her podcast. Om det hele.

NAJA

Ja ... Og Caro er fucking sej.

CARO

Tak.

NAJA

Det coolest ved Caro er, at du skriver din egen musik.

CARO

Kan du huske det her nummer?

SCENE 8: PÅ GYNGERNE

(datid/spillescene + podcast)

CARO

Vi sidder på gyngerne i de smås gård og tjekker klassesnappen for 7. gang siden timen ... Der har været godt gang i den under vores oplæg. No wonder der var uro ...

NAJA

Lucas har delt filmen fra festen. Han har lavet det til en gif. Med Rasmus, eller rettere med Rasmus' hofter, der bagboller min stjernebukse-røv. Billedet zoomer ind på en af stjernerne og der har Lucas skrevet: "Lige i stjernen, starring Naja". Så gentager den sig. Som en gif jo gør.

Naja siger det i mikrofon og looper det

NAJA

Hofter bagboller stjernebøv, zoom, lige i stjernen, starring Naja.

Loop fortsætter og faider ud under dialogen.

NAJA
Alle i klassen har set den ...

CARO
Hvad skriver de nu?

NAJA
Øhh ... Lækkerrøv ...
Det er godt nok lige i stjernen ...
ej er det Rasmus fra the *Icebreakers*...
What. Lavede han dig, Naja?
1-0 Rasmus i hul.

CARO
Hvor poetisk

De sidder lidt i stilhed.

21
NAJA læser
Røvlækker pornostjerne der ...
Drenge la' hende være ...
Når den 3-stjernede er i klaskehøjde

CARO
Kan salamipølsen ikke gøre for det! ... ad klamt ... hvilken narrøv
har skrevet det?

NAJA
Jeg ved ikke hvad jeg skal gøre. Hvad skal jeg gøre, Caro?

CARO
Det er bare gif.

NAJA
Det er bare en gif? Det er en gif med mig, Caro!

CARO
Du har bare festet.

NAJA
Og det skulle jeg åbenbart ikke ha gjort. Skal jeg bare ignorere
det?
CARO

Ja, bare ignorer det.

NAJA
Ok

De forsøger at ignorere det.

NAJA
Hvorfor er der ikke nogen der synes at Lucas er klam? Det er
ham der deler.
CARO
Det ved jeg ik'. Ej ej det kan jeg ikke sige ...

NAJA
Jo sig det.

CARO
Ok så. Fordi drenge blir sejere jo flere huller de stikker den i ...

22
NAJA mens hun griner
Ad tak for det billede ... adahh ... du har en syg tankegang Caro,
add pronhead, hvor er du gammeldags ...

Pause

CARO
Ok så ... skriv at du skulle hilse fra Rasmus og sige, at det kun er
små mennesker derer stjernefikserede.

NAJA
Ej, jeg vil ikke blande Rasmus ind i det.

CARO
Tænk dig om. Hvorfor tror du Rasmus er interesseret i dig?

NAJA
Pas

CARO
Fordi du tør være dig selv. Naja du urde være dig selv, det så
sejt. Du shakede din stjernebuskeboodie som du ville. Du er
the fucking stjerne, altså ikke sådan en dér, du er en ægte
stjerne. Og det må du ikke lade dem ændre på.

Naja tar telefonen og skriver

CARO
Hvad skriver du?

NAJA
Hey Lucas. Jeg ser du lider af stjernemisundelse. Det er jo klart
når man selv er etrøvhul. #I'm- the-star-your-the-ashole

CARO
Sådan der

Caro tjekker telefonen.

CARO

Burn

23

K.O

Hey Luc. Ser du sol, måne og STJERNER nu?

Du har dem...

NAJA

Så meget.

SCENE 18: DRÆBERHUND

(podcast og mellemrum)

Caro starter dræberhund truende musik. Noget der langsomt, langsomt bygger op imod et stor krasch som når et isbjerg der kælver. Hun taler i mikrofonen ind over det. Inde i mellemrummet kropsliggør Naja sin oplevelse.

CARO

Du løber. Du løber fra det hele. Al sladder. Det preller af.

Du er en kat. Man kan ikke cat-calle en kat. Du er en kat der løber med sårede poter og ni liv.

Det er tilfældigt at det er den dag det klikker. Du er bare ude og løbe og en eller anden råber "Stjerneluder" og det er lige den ene gang for meget ... Du føler den her voldsomme eksplosion i dig og du er ikke en kat mere ... du er en hund.

En lille aggressiv hund og du kan bare mærke den her voldsomme trang til at bide fra dig. Du er den vildeste dræberhund ...

... du har fråde om munden og du vælter en af drengene omkuld, din venstre pote på hans brystkasse, den højre på hans hoved og lige før du låser tænderne om hans blottede hals ser du de vildt opspærrede øjne ... Det er JONAS.

Kraszh og enkelt tone der står i luften.

FOLKE

VI SES

TEATRET